

NOTAT OM KONKLUSIONERNE VEDR. UNDERSØGELSE AF PROJEKT FOR UDRULNING AF FJERNVARME I LYNÆS

1. INDLEDNING OG OPDRAG

Hundested Varmeværk A.m.b.a. (herefter "Hundested Varmeværk") har bedt Horten om at undersøge forløbet omkring udrulning af fjernvarme til Lynæs.

Udrulning af fjernvarme til Lynæs er projekteret i to etaper. Etape 1 kunne forsynes fra det eksisterende værk. Udrulning af fjernvarme til etape 2 ville kræve etablering af et nyt værk (dvs. etablering af yderligere produktionsanlæg).

Baggrunden for denne undersøgelse er for det første, at Hundested Varmeværks (daværende) bestyrelse er blevet opmærksom på, at der er indgået entreprisekontrakter for både etape 1 og 2, på trods af, at bestyrelsen indtil videre alene har haft hensigt til at udrulle fjernvarme i etape 1. Gennemførelse af projektet for etape 1 blev desuden påbegyndt, før Halsnæs Kommune havde godkendt projektforslaget.

For det andet er etape 1 ikke projekteret, så ejendommene i området kan forsynes fra det eksisterende værk. Gennemførelse af projektforslaget vil derfor kræve væsentlige flere omkostninger end beregnet i projektforslaget.

Hundested Varmeværk har på baggrund heraf bragt afbrudt samarbejdet med Dale Energi ApS (herefter "Dale Energi"), som var teknisk rådgiver for værket, og opsagt ansættelsesforholdet med værkets varmemester.

Bestyrelsens formål med denne undersøgelse er at begrænse tabet ved projektet for fjernvarmeforsyning af Lynæs. Ved (delvis) opsigelse af entreprisekontrakterne og mulighed for at få dækket tab via forsikring/erstatning kan omkostningerne for de eksisterende forbrugere muligvis begrænses.

Bestyrelsen har i tilknytning til undersøgelseerne anmodet Horten om at vurdere mulighederne for at fremsætte krav mod Dale Energi eller mod værkets tidligere varmemester, ligesom bestyrelsens egen rolle ønskes belyst.

Vi har modtaget skriftligt materiale til brug for undersøgelsen. Der er ikke foretaget interviews eller på anden vis indledt dialog med de involverede personer i Hundested Varmeværk eller Dale Energi eller med den tidligere varmemester. Vores analyser er dermed i det hele baseret på det skriftlige grundlag, som er modtaget af Hundested Varmeværk og – ved aktindsigtsbegæring – af Halsnæs Kommune.

Horten har på baggrund af undersøgelsen udarbejdet en redegørelse, hvor følgende bliver belyst:

- 1) Vurdering af, om varmeforsyningslovens projekt- og prisregler er overholdt.
- 2) De potentielle erstatningsansvarlige:
 - Dale Energis rolle og ansvar som teknisk rådgiver.
 - Varmemesterens rolle og ansvar.
 - Bestyrelsens rolle og ansvar.
- 3) Muligheden for tabsbegrænsning:
 - Muligheden for at opsigelse af entreprisekontrakterne med hensyn til etape 2.
 - Muligheden for at rette krav mod Dale Energi eller varmemesteren.
- 4) Vurdering af strafansvar.

Dette notat indeholder vores konklusioner i forhold til ovennævnte emner. Bestyrelsen har fået den fulde redegørelse.

2. KONKLUSIONER

2.1 Fjernvarmeprojektet i Lynæs

Som et led i planen for udfasning af gas til boligopvarmning¹ udpegede Halsnæs Kommune i 2022 Lynæs som et område egnet til fjernvarmeforsyning. Hundested Varmeværk var indstillet på at udarbejde projektforslag for Lynæs. Det var således ikke nødvendigt for Halsnæs Kommune at anvende sin beføjelse efter

¹ Kommunerne havde fået til opgave at planlægge for udfasning af gas fra boligopvarmning, jf. cirkulæreskrivelse nr. 10081 af 26. oktober 2022 om kommunal varmeplanlægning og projektgodkendelse.

varmeforsyningsloven til at give Hundested Varmeværk påbud om at udarbejde projektforslag.

Projektforslaget vedrørte udrulning af fjernvarme i Lynæs til områder, der hidtil har været forsynet med individuel naturgasforsyning.

Et projektforslag, som blev vedtaget af Hundested Varmeværks bestyrelse 27. juni 2023, vedrørte etape 1 (centrale Lynæs, Vibehus og tilhørende transmissionsledninger/transmissionsledning til Ullerup), etape 2 (yderområde Lynæs) og etape 3 (Grønlænderkvarteret nord for Hundested Varmeværks forsyningsområde). Anlægsinvesteringerne var beregnet til 161.475.000 kr. til ledningsnettet og yderligere produktionskapacitet i form af et nyt flisværk på 6 MW samt en akkumuleringstank på 35.000 m³ og elkedler på 10 MW.

I januar 2024 blev projektforslaget revideret, så det kun vedrørte udrulning af fjernvarme i etape 1. Anlægsinvesteringerne var i alt beregnet til 26.729.000 kr.

Forsyning af ejendommene i etape 1 vil formentlig kræve væsentlige flere omkostninger end beregnet både som følge af beregningsfejl og som følge af, at ikke alle nødvendige anlæg er indgået i projektforslaget.

Halsnæs Kommune godkendte 6. maj 2024 det reviderede projektforslag for etape 1.

2.2 **Konklusion i forhold til overholdelse af projekt- og prisreglerne**

Efter varmeforsyningslovgivningen kan retlige og faktiske dispositioner først foretages, når kommunens projektgodkendelse foreligger.

I forhold til Lynæs-projektet var der både foretaget retlige dispositioner (indgåelse af bindende entreprisekontrakter) og faktiske dispositioner (gravearbejde og etablering af ledningsnettet), inden Halsnæs Kommunes projektgodkendelse forelå.

I varmepriserne kan alene indregnes nødvendige omkostninger. Projekteringsomkostninger anses for nødvendige omkostninger. Det gælder også, hvis projektforslaget ikke eller kun delvist gennemføres.

Omkostninger til gennemførelse af et projekt vil som udgangspunkt ikke anses for nødvendige i det omfang, at projektgodkendelse ikke opnås. Omkostninger til gennemførelse af det anlægsprojekt, som Halsnæs Kommune godkendte 6. maj 2024, kan derfor indregnes i varmepriserne. Investeringer i yderligere anlæg, der ikke er omfattet af det godkendte projektforslag, vil være indregningsberettigede, når projektgodkendelse foreligger.

2.3 De potentielle erstatningsansvarlige

Aktørerne i denne sag er Dale Energi, varmemesteren og bestyrelsen/bestyrelsesmedlemmerne i Hundested Varmeværk.

Forløbet tyder på, at bestyrelsen har haft til hensigt at udarbejde projektforslag for hele Lynæs-området, som i kommunens varmeplan var udpeget som egnet til fjernvarme, men at bestyrelsen indtil videre kun ønskede at gennemføre projektet for etape 1, som kunne forsynes fra det eksisterende værk.

Det er dog svært at konkludere entydigt herom på baggrund af det materiale, vi har gennemgået. Det kan derfor være, at bestyrelsens eventuelle ønske om at sondre mellem projektering og gennemførelse ikke var helt klar for Dale Energi eller varmemesteren.

2.3.1 Dale Energis ansvar

Horten vurderer, at der er grundlag for at pålægge Dale Energi erstatningsansvar.

Dale Energi igangsatte arbejder på projektet og deltog i kontraktindgåelser (entreprise- og VVS-kontrakter), inden Halsnæs Kommunes projektgodkendelse forelå. Dale Energi har som rådgiver for Hundested Varmeværk og primær byggeleder på entreprisen skullet sikre, at der ikke blev foretaget retlige eller faktiske dispositioner til gennemførelse af projektet, inden projektgodkendelse forelå. Der er både indgået bindende kontrakter og påbegyndt etablering af ledningsnettet, inden Halsnæs Kommune havde godkendt projektforslaget for fjernvarmeforsyning af Lynæs. Dale Energi burde have været bekendt med, at det var i strid med projektreglerne.

Dale Energi har fejlagtigt rådgivet Hundested Varmeværk om, at der ikke kunne opnås støtte fra fjernvarmepuljen til rentable projekter.

Dale Energi sendte 7. august 2023 projektforslaget til Halsnæs Kommune, men fulgte ikke op på kommunens henvendelse og efterfølgende samtale med kommunen 14. august 2023 om at sende et revideret projektforslag. Rådgiveren var på dette tidspunkt bekendt med, at kommunen ikke kunne godkende projektforslaget. Rådgiveren sendte først et revideret projektforslag til kommunen 14. januar 2024 efter bestyrelsens beslutning om at begrænse forslaget til etape 1.

Etape 1 er herudover projekteret og (delvist) gennemført uden hensyntagen til, at etape 1 skulle kunne forsynes med den eksisterende produktionskapacitet. Projektering og gennemførelse af projektet er dermed ikke i overensstemmelse med bestyrelsens beslutning.

Endelig er gennemførelse af projektet påbegyndt, uden at der forelå den nødvendige entreprisforsikring, hvilket var Hundested Varmeværks ansvar efter

entreprisekontrakten. Som primær byggeleder var Dale Energi ansvarlig for opfyldelse af Hundested Varmeværks forpligtelser i kontrakten.

2.3.2 *Varmemesterens ansvar*

Det er Hortens vurdering, at der er grundlag for at pålægge Hundested Varmeværkets daværende varmemester erstatningsansvar. Værkets eventuelle krav mod varmemesteren vil dog formentlig blive lempet eller nedsat med hjemmel i erstatningsansvarsloven. Det følger af loven, at erstatningsansvar kan nedsættes eller bortfalde fx under hensyntagen til arbejdstagerens stilling eller private forhold og omstændighederne i øvrigt.

Varmemesteren har handlet uden for sit mandat i ansættelseskontrakten ved at indgå aftaler for fjernvarmeudrulning i etape 2.

Der har i forholdet mellem bestyrelsen og varmemesteren været praksis for, at varmemesteren selv kunne underskrive aftaler på vegne af Hundested Varmeværk. Det ændrer dog ikke på, at varmemesteren alene havde mandat til at igangsætte udrulning af fjernvarme til de områder, der kunne forsynes af det eksisterende værk. Det er derfor ansvarspådragende i det omfang, at varmemesteren indgik aftaler, der vedrører forhold, som endnu ikke var godkendt.

Varmemesteren har desuden handlet ansvarspådragende ved ikke at sørge for, at der blev tegnet entreprisforsikring, som Hundested Varmeværk havde forpligtet sig til i henhold til den entrepris kontrakt, som varmemesteren havde underskrevet. Varmemesteren har desuden ikke fulgt op på den daværende formands e-mail af 1. september 2023 om at håndtere spørgsmålene stillet af Halsnæs Kommune til ansøgningen om projektgodkendelse.

2.3.3 *Bestyrelsens ansvar*

Der kan efter Hortens vurdering foreligge et grundlag for at pålægge bestyrelsen et ansvar, fordi gennemførelse af projektet blev påbegyndt, inden Halsnæs Kommune havde godkendt projektforslaget. Det betyder, at der er handlet i strid med varmeforsyningslovgivningen, som det enkelte bestyrelsesmedlem som udgangspunkt må forventes at være bekendt med.

Der kan dog argumenteres for, at bestyrelsen ved at indhente rådgivning fra Dale Energi har gjort et kvalificeret forsøg på at etablere et forsvarligt beslutningsgrundlag. Dette støtter, at bestyrelsesmedlemmerne ikke kan ifalde et erstatningsansvar som følge af gennemførelse af projektet, forinden der forelå projektgodkendelse. Horten lægger i den forbindelse til grund, at antagelsen af Dale Energi som rådgiver var et relevant tiltag for at etablere et kvalificeret og forsvarligt beslutningsgrundlag, og at bestyrelsen ud fra bistandens karakter og omfang med rette kunne forvente, at Dale Energi ville påse overholdelse af lovgivningen.

Dog bemærker vi, at konklusionen kan nuanceres med en fremkomst af nye oplysninger, og at konklusionen har den usikkerhed, at ukendskab til relevant lovgivning er en skærpende omstændighed, idet bestyrelsen ikke ses at have indhentet decideret juridisk rådgivning.

Vores konklusioner indeholder den modifikation, at det ikke kan udelukkes, at bestyrelsen, og dermed også de enkelte bestyrelsesmedlemmer, kan bebrejdes, at der ikke var opstillet en tilstrækkelig rapporteringsproces og opfølgning herpå. Dette baseres på, at bestyrelsen først 5. februar 2024 besluttede at få indsigt i status på projektet og de aftaler, der var indgået. For at kunne vurdere dette nærmere, har vi brug for yderligere information, herunder gennem forklaringer fra de involverede personer.

Horten, 14. juni 2024

Line Markert
Partner

Christina Steen
Partner

Renée van Naerssen
Advokat

Mads Olsen
Advokat

Louise Rude Olesen
Advokat